

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО
СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА
„СЕМИОТИКА“ (НА БЪЛГАРСКИ И НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК) ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ 3.1 СОЦИОЛОГИЯ, АНТРОПОЛОГИЯ И НАУКИ ЗА КУЛТУРАТА В
НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за извършената проверка по процедура за програмна акредитация на Докторска програма „Семиотика“ от Професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата към Нов български университет.

Докладът е разработен в съответствие с чл.78, ал.3 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на професионално направление.

Междувременно Постоянната комисия се запозна със Становището на НБУ относно програмната акредитация на докторска програма „Семиотика“ и потвърждава констатациите и оценките на Експертната група и съответно на Постоянната комисия, отразени в настоящия доклад. Държим да отбележим, че изразените в доклада констатации, оценки и препоръки се основават на обективен анализ на ситуацията в докторската програма за периода от 2017 до 2022 г., на основата на информацията, съдържаща се в доклада-самооценка на ДП. Поради това няма как да се вземат предвид промени, случили се след 2022 г. Прибавяме към групата от докторанти зачислената с редовна стипендия през есента на 2022 г. Диана Молерова (тема на дисертацията: „Семиотика на модата: сравнителен анализ на механизмите за културно въздействие на масовата мода преди и след възникването на системата на инфлуенсърите в социалните медии“ с научен ръководител професор Кристиан Банков). Не приемаме обаче искането на ДП към групата да се включи и ръководителя на програмата проф. Банков. Така извършената корекция не променя изводите, направени в доклада на Постоянната комисия.

ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 13/01.06.2023 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № № 24/23.10.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 26/20.11.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал. 2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

Експертната група е в състав::

1. Проф. д.с.н. Светла Колева, Институт по философия и социология, БАН – ръководител на Експертната група
2. Доц. д-р Тихомир Митев, ПУ „Паисий Хилендарски“ – член на Експертната група
3. Любомира Цветкова, докторант, СУ „Св. Климент Охридски“ – член на Експертната група

Наблюдаващ процедурата член на ПК – проф. д.с.н. Кольо Коев

Общ списък и статус на докторантите към ДП „Семиотика“ при Нов български университет през разглеждания период

	Зачисляване	Име	Тема	Научен ръководител	Вид на докторантурата	Забележка
1.	2016/17 Есен	Михаил Въжаров	Семиотични изследвания на дигиталната култура: влиянието на алгоритмите за филтриране на съдържание върху смислообразуването при потребителското изживяване	Проф. д-р Кристиан Банков	Редовна с такса 2016-2018 Редовна със стипендия 2018- 2019	прекъснал 2018/2019
2.	2016/17 Есен	Силвана Миленова	„Семиотични подходи в дигиталния маркетинг“	Проф. д-р Кристиан Банков	Редовна с такса	Отчислена с право на защита 2021
3.	2013/14 Есен	Ягодина Къртунова/ Манова	Семиотични подходи за изследване на корпоративната комуникация в новите медии	Проф. д-р Кристиан Банков	Редовна със стипендия	2018 защитила
4.	2015/16 Есен	Севим Асимова	„Пазарни предизвикателства пред тютюневата индустрия. Интегриран изследователски анализ с фокус върху семиотичните методи“	Проф. Д-р Кристиан Банков	Редовна с такса	Отчислена с право на защита 2019

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

При предходната акредитация на докторската програма „Семиотика“, ПН 3.1. Социология, антропология и науки за културата в НБУ Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана при НАОА е формулирала две препоръки:

Препоръка 1. Да се създадат възможности за насочване на докторантите към академичен или приложно-консултантски профил според плановете им за професионална реализация още докато се обучават в програмата. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Според Доклада-самооценка за изпълнение на препоръките, направени при програмната акредитация на Докторска програма „Семиотика“ на НБУ (Протокол №9/07.06.2017 г. на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана на НАОА), препоръката се изпълнява чрез две основни дейности: а) обвързване на темата на дисертационния труд с професионалната им ориентация в областта на бизнес комуникациите и новите медии и б) ангажиране на докторантите като хонорувани преподаватели в магистърските програми.

Доказателственият материал потвърждава предоставените възможности.

Остава открит въпросът за реализирането на тези перспективи при актуалното състояние на докторантурата (един защитил докторант през 2018 г., един прекъснал през 2018 г., двама отчислени с право на защита през 2019 г. и 2021 г. и един зачислен през 2022 г.)

Извод: Препоръката се изпълнява.

Препоръка 2. Да се осигури по-системно участие на работодатели в докторската програма. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

В отговор на тази препоръка е организиран целогодишен семинар SEMM325 *Срещи с бранд мениджъри в България*, по време на който работодателите на докторантите посещават НБУ, участват в обсъждането на докторантските проекти и представят собствените компании.

Извод: Препоръката се изпълнява.

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

1.1.1. Висшето училище организира обучение по докторската програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

Приемът и обучението на студентите и докторантите в НБУ, както и в Докторска програма „Семиотика“ се осъществява съобразно националната нормативна рамка и приетите от ВУ правилници. Мисията, визията, целите и задачите на НБУ са оповестени в *Стратегически план на НБУ 2017–2022 г.* ИЦ „Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания“, осъществяващ обучението в докторската програма „Семиотика“, организира обучението в съответствие с мисията, целите и задачите на ВУ.

1.1.2. Цялостната дейност за обучение по докторската програма е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата ѝ.

В НБУ има изградена функционираща система за управление на качеството, регламентирана и операционализирана в *Система за управление на качеството в НБУ, Наръчник на системата за управление на качеството в НБУ, Политика по качество, Процедура за вътрешен одит в НБУ*, които са оповестени на електронния сайт на ВУ. *Системата за управление на качеството на НБУ* е сертифицирана по ISO 9001: 2015 през 2019 г. и е успешно ресертифицирана през м. март 2022 г.

Обучаващото звено ИЦ „Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания“ следва институционално определените система, правила и стандарти за управление на качеството, която се прилага спрямо всички департаменти/центрове.

Относно вътрешните одити се установява следната проблемна ситуация. Тъй като според правилата на НБУ се одитират само департаменти, а не изследователски центрове, проверката и контролът на качеството на обучението в ДП „Семиотика“ се осъществява от Департамент „Икономика“, въпреки че докторската програма е по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. В предоставената информация за одитите на Департамент „Икономика“ (три за акредитационния период според Отговори на въпросите на ЕГ) не са налични данни, доказващи, че обучението в ДП „Семиотика“ е било предмет на одит.

1.1.3. Висшето училище изгражда и прилага политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст.

В НБУ функционира политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението. Важен приоритет в мисията и визията на НБУ е интегрирането му в международните университетски мрежи, развитието на интердисциплинарни изследвания и тяхната интеграция в обучението.

ИЦ „Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания“, който ръководи Докторска програма „Семиотика“, полага значителни усилия за осъществяване на синергия между преподаване и изследователска активност, в т.ч. организирането на конференции, семинари и различни публични изяви, чрез които докторантите да представят своите научноизследователски и творчески проекти както пред тясно специализирана публика, така и пред др. заинтересовани страни. Сред по-важните инициативи на Центъра следва да се отбележат издаването на собствено международно научно списание *Digital Age in Semiotics and Communication*, работата на *Лаборатория за семиотични и социологически изследвания* и провеждането на ежегодна *Международната ранноесенна школа по семиотика*. В обучението на докторантите половината от изискуемите кредити се придобиват при реализиране на изследователска и научна дейност.

1.1.4. Прилагат се правилата на етичен кодекс за осигуряване на академично единство, чрез който се гарантират залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Приети са и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

Академичното единство и гарантирането на академичните свободи, както и нетърпимостта към всякакви форми на дискриминация в НБУ, са осигурени чрез съответните регламенти в *Правилника за устройството и дейността на НБУ* и чрез приетия от Настоятелството на университета *Етичен кодекс на НБУ*.

Академичната почтеност се защитава с помощта на съвременни софтуери за установяване на измами и неправомерно цитиране, като през годините са използвани *Antiplagiarism Software*, *Turnitin*, *PlagScan*, като в разглеждания период на акредитация приоритетно се използва последният. В периода не са регистрирани и документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, както и за санкциониране на изпитни измами и плагиатство от страна на преподаватели и докторанти от Докторската програма „Семиотика“ на НБУ.

Изводи от проверката по стандарт 1:

- Политиката за осигуряване на качеството е публично оповестена на интернет страницата на ВУ (<http://www.nbu.bg/bg/za-nbu/normativni-aktove>), където се предоставя пълен достъп до стратегическите и нормативните документи, които имат отношение към вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението, на академичния състав и Етичния кодекс на НБУ.

- Чрез действащия *Етичен кодекс* са създадени необходимите условия за гарантиране на академичната свобода, спазване на академичната етика, нетърпимост към дискриминация, измами и корупция.

- „Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания“ осъществява обучението в съответствие с възприетите мисия, визия и стратегически цели на университета и се съобразява изцяло и прилага утвърдените общи стандарти и показатели за осигуряване на качеството в обучението по специалността, които удовлетворяват нейните специфики. Центърът следва утвърдената в НБУ политика за осъществяване взаимовръзката между научните изследвания и обучението и е сред активните звена при осъществяването на синергия между преподаване и изследователска активност.

Констатиран проблем:

- Докторската програма по семиотика в НБУ пребивава в амбивалентна ситуация. Тя е акредитирана в Професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, реализира се от Изследователски център, чиято образователна дейност административно се контролира от Департамент „Икономика“, който не провежда обучение по това професионално направление. Самото обучение, както е заявено в Доклада-самооценка се извършва от преподаватели от Департамент „Философия и социология“ и Департамент „Антропология“.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. Висшето училище изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

2.1.1. Докторските програми са разработени в съответствие със съвременните постижения на науката и има ясно изразени очаквани резултати.

Докторската програма „Семиотика“ на НБУ е в унисон със съвременните постижения на науката и посреща актуалните предизвикателства в областта. Учебната документация е разработена по единен стандарт според Европейската и Националната квалификационна рамка и съдържа ясно изразени цели и очаквани резултати от обучението в докторската програма.

2.1.2 Има процедура и стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация, която периодично се анализира и обновява със задължителното участие на докторантите, потребители на кадри и други заинтересовани страни.

В НБУ са създадени организация, процедури и стандарти за разработването, одобрението, прилагането и актуализацията на учебната документация. Докторската програма „Семиотика“ на НБУ е разработена съгласно действащите във ВУ *Наредба за учебния процес в НБУ, Стандарт*

за учебна програма, аудиторен и тренингов курс и Критерии за приемане на учебна програма и в съответствие със законовата уредба на Република България.

Твърдението, че учебният план на докторска програма „Семиотика“ и съпътстващата го документация периодично се анализира, актуализира и обновява със съдействието на докторантите, влиза в известно противоречие с отговорите на допълнително поставените въпроси към ръководството на Програмата. Според тях „основният форум за съпоставка на стандартите и обновяване на учебното съдържание за нашите докторанти са ежегодните семиотични школи“, но след 2018 г. в тези школи няма участие на докторанти поради различни причини (майчинство, прекъсване, служебни ангажменти). Няма информация, показваща обновяването на лекционните курсове съдържателно и библиографски.

Представен е доказателствен материал за участието на потребители на кадри в едно заседание на обучаващото звено от началото на акредитационния период – през септември 2017 г.

2.1.3. Докторските програми са представени в ясна документация, която задава устойчиви цели и задачи на образователната и научната, художествено-творческата, спортната дейности, обвързани с докторската програма.

Докторската програма „Семиотика“ е представена в ясна документация, която включва: цели на програмата, придобита квалификация и професионални компетенции, получавани след защита на дисертацията.

2.1.4 При разработването на докторските програми се прави анализ на: възможните работни места, изводи от разговори с потенциални работодатели и от заключенията на национални и международни проучвания относно развитието на науката и пазара на труда.

Програмата „Семиотика“ е разработена съобразно актуалното развитие на тази научна област. Авторите на програмата осъществяват регулярни контакти с потенциални работодатели под различни форми – най-вече при реализацията на изследователските инициативи на ИЦ „Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания“.

В Доклада-самооценка и приложенията към него не е предоставен анализ на реализацията на докторантите и/или доказателства за публикувани проучвания на обществената необходимост от такива кадри и на степента на заинтересованост на работодателите към компетенциите, получавани в докторската програма, и/или количествена оценка на степента на заинтересованост.

2.1.5. Докторската програма „Семиотика“ на НБУ е съвместима (сравнима) с аналогични програми на други ВУ в България, ЕУ или извън ЕУ, позволяваща професионална мобилност на докторантите.

Докторската програма „Семиотика“ на НБУ е създадена и функционира с международно участие и е съвместима с аналогични докторски програми на чуждестранни университети, което позволява мобилност, както изходяща, така и входяща. *В Доклада-самооценка липсва сравнителен анализ между ДП „Семиотика“ на НБУ и аналогични програми на чуждестранни университети, които да открие едновременно съвместимостта и спецификата на предлаганата от ИЦ ЮИЕЦСИ докторска програма.*

В периода на акредитация има 2 изходящи преподавателски мобилности на преподаватели от ДП „Семиотика“ на НБУ (проф. д-р Кристиан Банков, Каунас, 2017 г. и Лимасол, 2022 г.) и 2

изходящи студентски мобилности на докторанти от ДП „Семиотика“ на НБУ (Михаил Вържаров и Силвана Миленова, есен 2017 в Университета в Торино).

2.1.6. В институцията са разработени специфични процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията, свързани с докторските програми.

В НБУ съществува и функционира система за наблюдение контрол и оценка на всички програми. Дейностите по оценка на програмите са регламентирани в СУК на ВУ и се осъществяват периодично по съответните критерии като текущи, семестриални, годишни и на две години.

Изводи от проверката по стандарт 2:

- Докторската програма „Семиотика“ е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката. Учебната документация отговаря на единния стандарт според Европейската и Националната квалификационна рамка и съдържа ясно изразени цели, очаквани резултати от обучението и набор от професионалните компетенции, получавани след защита на дисертацията. Програмата предоставя благоприятни възможности за мобилност на докторантите и преподавателите, които се реализират в периода на акредитация.

- В НБУ функционират процедура и стандарти за разработване, одобряване и прилагане на учебната документация, които обучаващото звено ИЦ „Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания“ следва. Съгласно тях докторската програма „Семиотика“ периодично се анализира и обновява, като в обсъжданията са участвали докторантите и потенциални потребители на кадри.

В резултат от констатирани проблеми се предлага:

- Да се намерят подходящи форми за постоянно участие на докторантите в анализа и обновяването на учебната документация (вкл. чрез анкетни проучвания).
- Анализите и актуализациите на програмата да се основават на проведени собствени или други надеждни систематични проучвания на обществената потребност от такива кадри и на степента на заинтересованост на работодателите към компетенциите, развивани в програмата, които да бъдат документирани и подкрепени с доказателствен материал.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ ДОКТОРАНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд

3.1.1. Подготовката на докторантите се реализира чрез съвременни образователни форми и методи и при използване научните постижения по докторската програма.

Обучението в Докторската програма „Семиотика“ на НБУ

а) се организира и провежда на основание чл. 10 от *Наредбата за учебния процес в НБУ* и на *Процедурата за обучение на докторанти в НБУ*;

б) осъществява се на базата на индивидуални планове за всеки от докторантите, в които се включват дейности, проекти и курсове, разделени по области: научна дейност, обучение, преподавателска/експертна дейност, участие в специализирани научни семинари, изпит за минимум по специалността, защита на докторска дисертация. Стандартният срок за обучение на докторантите по програмата е три години. Завършване на обучението по програмата изисква получаване на не по-малко от 180 кредита;

в) включва различни образователни форми и методи: интердисциплинарно обучение, участие в национални и международни научни форуми и в семинарите на департамента, преподавателска и консултантска работа със студентите в НБУ, специализирани обучения от страна на Университетската библиотека, възможности за публикуване на резултати от проведени изследвания в научното списание на Центъра.

С изключение на един лекционен курс приложените паспорти на всички останали курсове са от ноември 2015 г., т.е. преди началото на оценявания акредитационен период, и няма информация за тяхното обновяване.

3.1.2. Докторантите се обучават посредством различни индивидуални и колективни форми при контрол от страна на научния ръководител за съблюдаване на индивидуалния план.

Обучението на всеки докторант от ДП „Семиотика“ се осъществява в съответствие с индивидуален план, обсъден от Съвета на ИЦ ЩИЕЦСИ на НБУ и утвърден от Факултетния съвет на Магистърски факултет на НБУ. Годишните отчети на докторантите се разглеждат и приемат от Факултетния съвет на Магистърския факултет на НБУ.

3.1.3. Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд, като периодично докладват пред семинар на обучаващото звено резултатите от изследователската си дейност.

ИЦ ЮИЕЦСИ следва разработените университетски процедури за подготовка на дисертационните трудове с всички основни етапи и дейности по обучението на докторантите, периодично докладване на работата по дисертацията пред преподавателите в Департамента, годишно атестиране на дейността на докторанта (пред Съвета на Центъра, Съвета на Департамента и Факултетния съвет на МФ на НБУ).

Приложените материали показват, че докторантите от Докторската програма „Семиотика“ на НБУ следват установения модел за подготовка на дисертационен труд, преминават през всички етапи за обучение и научни изследвания и спазват изискванията за периодично докладване на резултатите от изследователската дейност пред обучаващото звено.

3.1.4. Използват се ясни съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите.

Методите за оценяване на постиженията на докторантите от Докторската програма „Семиотика“ на НБУ са публично оповестени и известни на докторантите. Центърът прилага приетите в рамките на университета *Показатели за кредитиране на дейността на докторанта*, включващи разпределение на дейностите по направления и съответния им брой кредити.

За всеки докторант се изгражда база данни и архив за проведеното обучение (натрупани кредити, постижения в научноизследователската, публикационната и творческата работа и т.н.).

3.1.5. Съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби от докторанти

Наредбата за студентите в НБУ регламентира правилата и процедурите за подаване на жалби от страна на студентите, свързани с учебния процес и неговото администриране. Адресати на жалби на докторантите могат да бъдат всички институции в университета, включително Ректора на НБУ или Председателя на Настоятелството на НБУ.

В периода от 2017 г. до 2021 г. няма подадени жалби от докторанти, обучаващи се докторската програма „Семиотика“ на НБУ.

Изводи от проверката по стандарт 3:

- При подготовката на докторанти по докторската програма „Семиотика“ на НБУ ИЦ ЮИЕЦСИ на НБУ прилага съвременни образователни форми и методи и включва в обучението най-новите научни постижения в областта.
- Обучението се осъществява с помощта на адекватни индивидуални и колективни форми с активното участие и под контрола на научния ръководител по отношение на изпълнението на индивидуалните планове.
- Следва се установеният модел за подготовка на дисертационен труд с отделните етапи на обучение и провеждане на научни изследвания, периодично докладване на резултатите от изследователската дейност пред обучаващото звено и годишно атестиране на всеки докторант.
- Оценяването на постиженията на докторантите се извършва на основата на ясни, съвременни и публично оповестени методи за оценяване.
- В НБУ са създадени институционални и административни условия, даващи право на докторантите при необходимост да сигнализират за нередности по процедурите за обучение или при засягане на техни права.

Установен проблем:

- Паспортите на лекционните курсове не са обновявани от 2015 г. Това е съществен пропуск, защото тези курсове са „витрината“ на програмата и независимо от липсата на докторанти в съответния момент представляват важно условие за привличането на бъдещи кандидати.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

4.1.1. Висшето училище осигурява процедури и практика за последователно прилагане на предварително определени и публикувани наредби, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на докторанта, напр. прием, развитие, признаване на срокове на обучение и дипломирането на докторантите

Всички етапи на „жизнения цикъл“ на докторантите (прием, развитие, признаване на срокове за обучение, дипломиране) са определени и регламентирани в нормативните актове на НБУ и публично оповестени на сайта на НБУ. ИЦ ЮИЕЦСИ организира обучението на докторантите от ДП „Семиотика“ в пълно съответствие с университетската нормативна система и административна практика.

4.1.2. Създадени са правила и за осигурени възможности за включването на докторантите в изпълнението на изследователски проекти.

Няколко университетски документа определят правилата и процедурите за включване на докторанти в изпълнение на изследователски проекти – *Процедура за обучение на докторанти*; *Общ статут на учебно-практическите и изследователските звена в НБУ* и *Статут на Централния фонд за стратегическо развитие на НБУ/ЦФСР-НБУ*. Освен това един от показателите при осъществяването на вътрешна акредитация на департаментите/центровете в НБУ е участието на студенти и докторанти в научни, изследователски или творчески проекти/семинари/школи на звеното (според СУК на НБУ). Както и при останалите докторски програми, формите на привличане на докторантите по семиотика в изследователска дейност включват участие в научни форуми, в индивидуални и колективни национални и международни изследователски проекти, в експертни работни групи, самостоятелни и колективни публикации.

Участието на редовните докторанти в научноизследователска дейност се планира в индивидуалните им учебни планове.

Не е предоставена информация за докторанти, провеждали поне 3 месеца изследвания в други ВУ или научни организации. За целия период на акредитация има 9 доклада, изнесени на научни форуми (7 в България, от които единият е през септември 2022 г. и 2 в чужбина), което означава 2.2 участия на докторант за петгодишния период

4.1.3. Осигурени са възможности за мобилност на докторантите, в т.ч. периоди на обучение в други ВУ или научни организации, участие в национални и международни научни форуми и др.

Докторантите от докторската програма „Семиотика“ на НБУ имат възможност да участват в академичния обмен в страната и в чужбина. ИЦ ЮИЕЦСИ на НБУ осигурява информация за провежданите научни форуми и при искане от страна на докторанта осигурява финансови средства за участието на докторанта в тях.

През периода на акредитация са осигурени участието на един докторант в Световния конгрес по семиотика в Каунас, Литва през 2017 г. и две участия в PhD marathon по време на Ранноесенните школи по семиотика в Созопол през 2022 г.

Международният проект Европейски реформаторски университетски алианс (ERUA), стартирал през 2021 г., на който НБУ е член, не би могъл да се разглежда като разширяване на възможностите за международни контакти на студентите, доколкото, според предоставените материали, се явява само съорганизатор на вече съществуващите Ранноесенни школи по семиотика в Созопол.

Публикации и участия в проекти на докторанти от ДП „Семиотика“ – по години, вид публикация (монография, студия, статия, на български/чужд език, в България/в чужбина) и в брой

Публикации и участия	Години						Общо за периода
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1. Публикации в страната – общо,							
от тях: монографии							
Статии	3	1					4
научни доклади	4	2				1	7
учебници и учебни помагала							
студии							
2. Публикации в чужбина – общо							
Статии	1	4	1				6
Монографии							
научни доклади		2					2
Студии							
3. Публикации в реферирани и индексирани научни издания в страната и в чужбина – общо.							

4.1.4. Създадена е административна система за регистриране на хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти.

В НБУ е създадена и функционира ефективна административна система, чиито процедури позволяват регистриране и проследяване на протичането на докторантурите от момента на зачисляване до момента на защитата, както и реализацията на завършилите докторанти. Дейностите в административната система са регламентирани в следните документи: *Наредба за учебния процес в НБУ, Процедура за обучение на докторанти, Процедура за въвеждане, съхранение и проверка на изпитни протоколи, Наредба за развитие на академичния състав на НБУ, СУК в НБУ.*

В административен план обучението в докторската програма „Семиотика“ на НБУ се осигурява от ИЦ ЮИЕЦСИ на НБУ и се администрира от Магистърски факултет на НБУ. За всеки докторант на програмата в секцията се създава, води и съхранява лично дело, съдържащо всички документи (заповед за зачисляване, индивидуални учебни планове, атестационни документи, протоколи от изпити, извлечения от протоколи, общи справки, доклади на научния ръководител и др.), свързани с „жизнения цикъл“ на докторанта.

Според предоставената информация в периода на акредитация (юни 2017 г. – юни 2022 г.)

са обучавани 4 докторанти, от които един, зачислен през есента на 2013 г., един – през есента на 2015 г. и двама през есента на 2016 г. Само един докторант е защитил (2018 г.), един е прекъснал (2018–2019 г.), двама са отчислени с право на защита (през 2019 г. и 2021 г.). От юни 2017 г. до юни 2022 г. няма зачислен докторант. През периода на акредитация няма обучение на чуждестранни докторанти въпреки изградената международна мрежа на ИЦ ЮИЕЦСИ и съгласуваността на докторската програма с тази на чуждестранни университети (Ново приложение 2).

Всички докторанти са в редовна форма на обучение (съответно със стипендия или с платена такса).

Според *Плана за академично развитие на ИЦ ЮИЕЦСИ 2020–2024 г.* (Приложение 2 към Доклада-самооценка) се предвижда обявяване на конкурс за асистент през 2023–2024 г. с потенциален кандидат един от отчислените докторанти.

Изводи от проверката по стандарт 4:

- Приемът, развитието, признаването и дипломирането на докторантите от докторската програма „Семиотика“ на НБУ се осъществява спрямо ясни и прозрачни процедури, определени в нормативните актове на НБУ, с помощта на които се управлява „жизнения цикъл“ на докторатурата.
- Университетската административна и нормативна система осигурява добри възможности за участие на докторантите в изследователски проекти и научни форуми, които не са пълноценно използвани от докторантите в ДП „Семиотика“.
- Създадени са условия за цялостно и последователно администриране на обучението на докторантите от момента на тяхното зачисляване, през отделните етапи на разработване на дисертационния труд и неговата защита до проследяване на по-нататъшното развитие на защитилите докторанти.

На основата на установените проблеми ПК предлага:

- Да се проучат причините за слабата динамика в ДП „Семиотика“ на НБУ.
- Да се обмислят възможности за привличане на чуждестранни докторанти.
- Да се предприемат системни стъпки за участие на докторантите в национални и международни изследователски проекти, научни форуми и изследователски престои в други висши училища и научни организации.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията

5.1.1. Подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели с необходимия профил и с доказана квалификация в областта на докторската програма

Обучението на докторантите по семиотика в НБУ се провежда от преподаватели с дълъг академичен стаж и авторитет в националната и международната научна общност. В докторската програма има:

- трима преподаватели на ОТД с квалификация в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. Всички имат докторска степен, двама са професори, един е доцент.
- двама нехабилитирани преподаватели с докторска степен, единият от които с квалификация в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, другият – в професионално направление 3.8. Икономика
- един преподавател на граждански договор (поради пенсиониране), професор, доктор на науките.

При тази структура на преподавателския състав е изпълнена разпоредбата на чл. 4, ал. 4 от ППЗРАСРБ.

Всички преподаватели са назначени в резултат на конкурс и избор, съгласно ЗРАС и Наредбата за академичния състав на НБУ.

Списък на хабилитираните преподаватели в докторската програма на ОТД в НБУ

№	Име	Научна степен	Специалност по научна степен	Специалност по акад. длъжност
1.	проф. Кристиан Банков	д-р	Съвременни философски учения	3.1. Социология, антропология и науки за културата
2.	проф. Мартин Канушев	д-р	Социология	3.1. Социология, антропология и науки за културата
3.	доц. Евгения Кръстева-Благоева	д-р	Етнология	3.1. Социология, антропология и науки за културата

Списък на нехабилитираните преподаватели в докторската програма на ОТД в НБУ

№	Име	Научна степен	Специалност по научна степен	Специалност по акад. длъжност
1.	гл. ас. Димитър Трендафилов	д-р	3.1. Социология, антропология и науки за културата	3.8. Икономика
2.	гл. ас. Рени Янкова	д-р	3.1. Социология, антропология и науки за културата	3.1. Социология, антропология и науки за културата

5.1.2. Обучаващото звено разполага с академичен състав на основен трудов договор, чиито квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания

ИЦ „Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания“ осъществява обучението с трима преподаватели на основен трудов договор с докторска степен в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. Двама от преподавателите са

на академична длъжност „професор“ (единият от тях я придобива през 2018 г.) и един – на академична длъжност „доцент“.

През периода на акредитация (2017–2022) преподавателите, осигуряващи обучението в ДП „Семиотика“, са участвали в 7 проекта, от които един вътрешен и 6 международни, и имат 36 участия в международни научни форуми. През същия период те са публикували 40 публикации, от които 1 монография на български език, 1 монография в чужбина; 13 статии в България, 25 статии в чужбина. Седем от статиите, публикувани в страната и в чужбина, са в реферирани и индексирани научни списания. За петгодишния период средният брой публикации на един преподавател е 2.2; средният брой цитирания на един преподавател в научни издания е 5, в реферирани научни издания – 1. Относителният дял на публикации в чужбина спрямо общия брой публикации е 64%, а относителният дял на публикации в реферирани научни издания спрямо общия брой публикации е 19%.

Тази публикационна дейност на преподавателите не намира отражение в библиографията на преподаваните лекционни курсове така, както са представени в Приложение 3 на Доклада-самооценка. Тъй като паспортите на лекционните курсове на хабилитираните преподаватели на ОТД към ДП „Семиотика“ са от ноември 2015 г., бяха проведени разговори с двама от преподавателите, които потвърдиха, че не са имали преподавателски ангажименти в докторската програма след 2017 г.

5.1.3. Основното звено, обучаващо докторанти, има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата и/или в професионалната област, към която тя принадлежи.

Според Доклада-самооценка „ИЦ ЮИЕЦСИ на НБУ има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата. В периода от 2017 г. до 2022 г. в докторската програма „Семиотика“ на НБУ са били зачислени и са се обучавали общо 4 докторанти“.

Анализът показва обаче, че четиримата докторанти са зачислени преди юни 2017 г. и са продължили обучението си през част от периода на акредитация.

На всички докторанти научен ръководител е ръководителят на ИЦ „Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания“ проф. Кристиан Банков.

Докторанти са участвали в изследователския проект „Култура и комуникация на вкуса“ (2017–2021 г.).

Информацията за докторантите не е актуализирана нито на сайта на ИЦ (<https://semiotics.nbu.bg/bg/doktoranti>), нито в Доклада-самооценка. От сайта става ясно, че отчислената с право на защита през 2019 г. докторантка ще защитава дисертация на 31.10. 2023 г.

Изводи от проверката по стандарт 5:

- В качеството си на обучаващо звено ИЦ ЮИЕЦСИ на НБУ разполага с преподаватели с необходимия профил и висока квалификация по научната специалност, с активна изследователска дейност и творчески постижения. Малкият брой докторанти и липсата на прием през акредитационния период обаче поставя под въпрос преподавателския им ангажимент към програмата.

Констатираните проблеми:

- Научното ръководство на докторантите се осъществява от един единствен хабилитиран преподавател.
- След 2017 г. не са провеждани предвидените лекционни курсове в ДП „Семиотика.
- Активната научноизследователска и публикационна дейност на преподавателите не намира отражение в обновяването на лекционните курсове.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материалнотехническа и информационна база, необходима за учебнопреподавателската, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности.

6.1.1. Обучаващата институция разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи академичен комфорт за работа на докторантите

НБУ разполага със собствена база с обща разгърната площ от 26 763 кв.м., включващ три учебни корпуса – Корпус 1, Корпус 2, Корпус 3, Аула, Център по изкуства, Университетски театър, Музей, Галерия, Спортна база, нов Център за книгата от 2016 г. (включващ Библиотеката, университетския архив и нова книжарница), служебен паркинг, ресторант „Артес“ и зелени площи. Базите отговарят на всички съвременни тенденции и изисквания на строителството. Оборудвани са с най-модерни технологии и съоръжения с цел осигуряване на отлични условия за обучение. Налична е модерна информационна система за осигуряване както на учебния процес, така и на изследователската работа на докторанти и преподаватели. Базата и технологиите в нея са достъпни и за хора със специални потребнос

6.1.2. Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на дисертационните трудове

В рамките на НБУ са на разположение аудитории, специализирани учебни зали – езикови и компютърни, и лаборатории (учебно-практически и изследователски звена и специализирани зали по различни направления). Както учебните зали, така и Галерията, Университетският театър, семинарната зала и залите за екипна работа в Библиотеката са мултифункционални и се използват и за учебен процес, семинари, общоуниверситетски и департаментни или програмни събития.

Докторантите имат достъп до 2 книжарници, 2 копирни центъра. За подпомагане на съвременните методи за научна комуникация на докторантите НБУ разполага с 1 Gbit/sec оптична свързаност към интернет доставчика, както и с резервно оптично трасе, в случай на отпадане на основното. В НБУ функционира виртуална система за подпомагане на обучението чрез модула MOODLE-NBU.

6.1.3. Осигурен е достъп на докторантите до съответни научни издания и бази данни

НБУ разполага с 2 библиотеки, със седем обособени читателски зони с общо 215 места или 2,18 места на 100 студенти. 56 от местата са компютъризирани или 0,57 места на 100 студенти. Библиотечният фонд се обновява непрекъснато, като за последните пет години има нови 26 773 издания. Предлагат се издания на български, английски, руски, немски и френски език. Осигурен е достъп и до лицензирани бази данни, разпределени по професионални направления. Изданията са достъпни и дистанционно, което значително улеснява работата на докторантите. Осигурен е достъп до множество бази данни, сред които Central and Eastern European Library, EBSCO, Science Direct, Scopus, Web of science и много други. Изградена е собствена информационна система, в която се предлагат Библиотечен каталог, програма за дигитализация на книжни носители. Докторантите имат възможност за ползване на място на таблети и четци с електронни книги. Част от четците се предоставят и за ползване извън територията на университета.

НБУ разполага с 2 библиотеки, със седем обособени читателски зони с общо 215 места или 2,18 места на 100 студенти. 56 от местата са компютъризирани или 0,57 места на 100 студенти. Библиотечният фонд се обновява непрекъснато, като за последните пет години има нови 26 773 издания. Предлагат се издания на български, английски, руски, немски и френски език. Осигурен е достъп и до лицензирани бази данни, разпределени по професионални направления. Изданията са достъпни и дистанционно, което значително улеснява работата на докторантите. Осигурен е достъп до множество бази данни, сред които Central and Eastern European Library, EBSCO, Science Direct, Scopus, Web of science и много други. Изградена е собствена информационна система, в която се предлагат Библиотечен каталог, програма за дигитализация на книжни носители. Докторантите имат възможност за ползване на място на таблети и четци с електронни книги. Част от четците се предоставят и за ползване извън територията на университета.

6.1.4. Висшето училище или научната организация стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите, вкл. публикуването на техните резултати в реномирани международни издания

НБУ има добре разработени механизми за подкрепа на докторантите за провеждане на изследвания, осигуряване на възможности за публично представяне на резултатите от научноизследователската дейност, публикуване и разпространението им в практиката. Докторантите имат възможност за участие в изпълнение на изследователски проекти, публикуване на научни разработки в сборници, издавани от НБУ, участие в научни конференции и др. форуми. Публикациите преминават през задължителна рецензия, което гарантира необходимото качество.

Докторантите към програма „Семиотика“ участват в проекти на ИЦ ЮИЕЦСИ. Това основно е Докторантския семинар по време на семестрите, в които има обучение на докторанти и Ранноесенните школи по семиотика. Всяка година се предлагат средно 30–40 известия за

международни семиотични събития от сайта на Международната асоциация за семиотични изследвания, отворени за докторанти.

НБУ има няколко фонда, които финансират проекти за развитие на научната, творческата и учебната дейност на НБУ, и те са Централен фонд за стратегическо развитие към Настоятелството на НБУ, както и фондовете към факултетите. Докторантите могат да кандидатстват с проекти към тези фондове, за да получат пълно или частично финансиране. Докторантите се стимулират за участие в научни форуми и публикации в научни издания чрез системата за ежегодна атестация. Участията в научни форуми и публикации в научни издания се приравняват към извънаудиторна заетост и се явяват част от задължителния годишен хорариум на докторантите.

Изводи от проверката по стандарт 6:

- НБУ осигурява на своите докторанти добра материална база, обезпечена с подходящи технологични решения. Докторантите имат възможност да използват библиотека с достъп до редица пълнотекстови бази данни.
- За обучението и развитието на научноизследователската дейност на докторантите се предоставят множество лаборатории и възможности за кандидатстване за финансиране за изследователски проекти.
- Резултатите от научноизследователската дейност на докторантите се разпространяват с най-разнообразни форми на участие в научни форуми и списания.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

7.1.1. Събирана и анализирана информация по посочените от НАОА показатели

В НБУ периодично се събира и анализира информация за дейността на вътрешните структури при разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, осъществяването на процедурите за одобряване и обновяване на учебната документация на докторската програма и развитието и успеваемостта на докторантите, вкл. чрез формите на атестационен контрол и проследяване на реализацията на възпитаниците.

В представения Доклад-самооценка и приложенията към него не са открити доказателства за участието на докторанти от докторска програма „Семиотика“ в структурите и органите на университета (студентски съвет, академичен съвет), както и приложени резултати и анализи от проучвания на удовлетвореността (осъществени анкети и/или отчет на предложенията и мненията на обучаващите се) с докторанти и потребители на кадри. Липсва и актуализация на информацията за докторантите на сайта на ИЦ (<https://semiotics.nbu.bg/bg/doktoranti>).

7.1.2. Периодично се обсъжда и огласява публично ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на обучението и потребностите от промяна.

Събираната информация и резултатите от работата по издигането на качеството на обучение периодично се обсъждат от Програмния съвет, приемат се от Съвета на департамента и

се утвърждават на Факултетен съвет на Магистърски факултет на НБУ. Промените се отразяват и огласяват в Електронния каталог на учебните програми на НБУ.

Изводи от проверката по стандарт 7:

- В НБУ съществува и функционира интегрирана информационна система, подчинена на нормативни стандарти за управление на информацията, засягаща целия жизнен цикъл на докторантите.
- Обучаващото звено следва утвърдените във ВУ процедури за одобряване и обновяване на учебната програма, като докторантите участват в неговите заседания.
- Отчетените резултати и работата по издигане на качеството се огласяват публично и са достъпни до заинтересованите страни.

Предложения на основата на констатираните проблеми:

- Да се задълбочи интеграцията на докторантите в структурите и органите на университета и да се осигури систематично проучване на тяхното мнение относно развитието на програмата.
- Да се актуализира постоянно информацията за докторантите на сайта на ИЦ ЮИЕЦСИ.

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

8.1. ВУ публикува информация по посочените от НАОА показатели

8.1.1. НБУ осигурява процедури и практика за устойчиво публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията при изследванията в областите на докторските програми

В НБУ имам изградена система за популяризиране на актуална информация за научноизследователската дейност на академичния състав и докторантите от всички програми, както и за възможностите за осъществяването и финансирането им. Информацията за докторантите се осъществява през различни електронни инструменти като E-student, MOODL-NBU, Научен електронен архив, Интегрирана информационна система, подменю „Новини и Събития“ в уебсайта на НБУ. ИЦ ЮИЕЦСИ разполага със собствен сайт (<https://semiotics.nbu.bg/bg/> <https://semiotics.nbu.bg/en/>) за разпространяване на информация за проектната и научноизследователската дейност на преподаватели, студенти и докторанти.

8.1.2. Информация относно програмите за мобилност на докторантите

В НБУ са създадени условия за мобилност на студенти, докторанти и преподаватели в чуждестранни висши училища по международни програми. Университетът участва в програма „Еразъм+“ като част от ключова дейност 1 – Образователна мобилност в сферата на висшето образование, включваща мобилност на студенти, преподаватели и администрация между програмни страни и мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и администрация между програмни и партниращи страни (т. нар. кредитна мобилност).

ИЦ ЮИЕЦСИ от професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата в НБУ има подписани 15 договора по програма Еразъм+.

В периода на акредитация има 2 изходящи студентски мобилности на докторанти от ДП „Семиотика“ на НБУ – Михаил Въжаров и Силвана Миленова, есен 2017г. в Университета в Торино.

8.1.3. Представяне на иновационните резултати по докторските програми пред по-широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина

Предоставените от НБУ възможности за участие на докторантите в авторитетни национални международни научни форуми са използвани по следния начин от докторантите от програма „Семиотика“:

- ежегодно участие в Докторантския семинар на ИЦ ЮИЕЦСИ;
- Участие в Ранноесенните семиотични школи (2 докторанти през 2017 г., 2 докторанти през 2018 г.);
- участие в международен PhD маратон (1 докторант през 2017 г.; двама докторанти през 2022 г., единият от които е зачислен след края на акредитационния период) (Вж. Ново приложение 1 и 5 към Доклада-самооценка);
- Участие в световни конгреси по семиотика (2 докторанти през 2017 г.).

Изводи от проверката по стандарт 8:

- В НБУ е изградена работеща система за осигуряване на широка информираност за съдържанието на докторските програми и за решенията, които се взимат за подобряване на качеството на обучение в тях.
- Докторантите се ползват с пълен достът до програмите за мобилност и с финансова, информационна и организационна подкрепа за участие в национални и международни научни форуми

Предложения на основата на констатираните проблеми:

- Да се стимулира редовното участие на докторантите в Ранноесенните семиотични школи, още повече, че те са организирани от ИЦ ЮИЕЦСИ.
- Да се актуализира както информацията за докторантите на сайта на ИЦ ЮИЕЦСИ, така и целият сайт на Центъра като важен елемент от комуникационната стратегия на Центъра, насочена както към академичната общност, така и към обществеността.

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. НБУ осигурява редовен мониторинг, периодичен преглед и своевременно осъвременяване на докторантските програми

Обучението в образователна и научна степен „доктор“ в НБУ се извършва на базата на утвърдена учебна документация, която обхваща: *квалификационни характеристики, учебни програми, учебни курсове, форми на оценяване и ежегоден график на учебния процес*. Качеството на учебната документация се осигурява чрез СУК в НБУ. *Учебните курсове се разработват от преподавателите в НБУ и са съобразени с утвърдените стандарти. Паспортите на учебните курсове се приемат от Програмните съвети и (по подобие на учебните програми) се представят за становище от Комисията по качество на НБУ. Комисията разглежда предложенията за нови курсове или актуализация на съществуващи курсове в бакалавърските, магистърските, докторските и minor-програмите. Предложенията се оценяват съобразно това, доколко обявените в тях компетенции съответстват на изискванията за дадения тип курс, доколко съдържанието им*

способства за изграждането на обявените компетенции, доколкото курсовете допринасят за придобиването на специфичните компетенции на програмата и дали са съобразени с утвърдените в НБУ стандарти. Одобрените от Комисията по качество паспорти се насочват към Деканите за разглеждане на Факултетен съвет, а тези, които не отговарят на стандартите, регламентирани в Системата за управление на качеството в НБУ, се връщат на авторите с конкретни бележки и препоръки за корекции.

ИЦ ЮИЕЦСИ на НБУ ежегодно осъществява и мониторинг (преглед), и актуализиране на докторската програма „Семиотика“, като я съобразява и с еволюцията на научните знания, изследвания и технологии. При този мониторинг се включват и представители на държавни органи и институции. Предоставените документи показват, че промени в курсовете в ДП „Семиотика“ настъпват по обективни причини.

Поради кончина на преподавател курсове отпадат, но не са заменени от други курсове, което води до намаляване на общия обем аудиторни лекционни курсове. След 2017 г. от осем аудиторни курса в програмата остават само пет. Както бе посочено и в изводите от проверката по стандарт 3, не се наблюдава осъвременяване на лекционните курсове.

Аудиторни лекционни курсове и тренингови курсове в ДП „Семиотика“

✓ В червено са отбелязани лекционните курсове, които не се четат от 2017 г. досега.

Курсове/преподаватели	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
SEMD102/Семантика/ проф. Иван Касабов	-	-	-	-	-	-
SEMD108/Съвременни социологически методи/проф. д-р Мартин Канушев	X	X	X	X	X	X
SEMD118/Методи и подходи за изследване на всекидневната култура	X	X	X	X	X	X
SEMD119/Семиотика на вкуса/проф. Мони Алмалех	X	X	X	X	X	X
SEMD120/Писане и оформяне на дисертация/доц. д-р Борислав Георгиев	-	-	-	-	-	-
SEMD122/Прагматика и семиотична антрология/доц. д-р Борислав Георгиев	-	-	-	-	-	-
SEMD125/Теоретични основи на семиотиката I част/проф. д-р Кристиан Банков	X	X	X	X	X	X
SEMD128/Приложна семиотика/гл. ас. д-р Димитър Трендафилов	X	X	X	X	X	X
SEMD215/Ранноесенна школа по семиотика/проф. д-р Кристиан Банков	X	X	X	X	X	X

9.1.2. НБУ осигурява процедури и практики при планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми

Процедурите при планирането и изпълнението на дейностите за подобряване на ефективността на докторските програми са съобразени с всички стандарти за *учебна програма, учебен курс и научноизследователска заетост на преподавателите*. Те са установени в Първи раздел, II., т.2. Показатели за оценяване на учебна програма в СУК в НБУ.

Докторантите се включват в обсъжданията и правят предложения за промени в наредбите на НБУ, в осъществяването на контрол по прилагане и усъвършенстване на СУК в НБУ, във взимането на решения за провеждане на конкурси за заемане на академични длъжности.

Изводи от проверката по стандарт 9:

- ИЦ ЮИЕЦСИ на НБУ ежегодно осъществява мониторинг (преглед) и актуализиране на докторска програма „Семиотика“ на НБУ, като я съобразява и с еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.
- СУК в НБУ осигурява нормативно процедури и практики за повишаване ефективността на докторска програма „Семиотика“ на НБУ.
- В резултат на изпълнението на разписаните показатели за оценяване на докторската програма и редовното анализиране на постигнатите резултати, както и възможностите за оптимизиране на учебната и научноизследователската дейност, ИЦ ЮИЕЦСИ изготвят своя годишен план за действие.

Констатиран проблем:

Поради вече установената фактическа липса на системно обновяване на целия лекционен корпус и на самите лекционни курсове може да се направи извод и за отсъствието на редовен мониторинг и периодичен преглед на ДП.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми

10.1.1. ВУ (научната организация) циклично преминава през външно осигуряване на качеството, вкл. и на докторските програми в съответствие с ESG

За периода 2014–2019 г. НБУ е оценяван, одитиран и акредитиран от: Бюро Веритас (Bureau Veritas). След началната сертификация на НБУ по ISO 9001:2008 през 2012 г. са проведени успешно 3 надзорни и 1 ресертификационен одит (2015 г.) от външните одитори на Бюро Веритас. През 2019 г. НБУ е получил и сертификат за качество по стандарт ISO 9001:2015. Системата за сертификация обхваща всички форми на обучение във всички програмни направления, включително научноизследователската, творческата и приложната дейност.

През периода на акредитация ИЦ ЮИЕЦСИ на НБУ е работил по изпълнение на препоръките на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства по оценяваната в момента докторска програма „Семиотика“. Това включва ориентиране на докторантите към академичен или приложно-консултантски профил според плановете им за професионална реализация още докато се обучават в програмата и по-системно участие на работодатели в докторската програма.

Изводи от проверката по стандарт 10:

- НБУ е сертифициран и външно одитиран от външните одитори на Бюро Веритас. Разполага със сертификат за качество по стандарт ISO 9001:2015.
- ИЦ ЮИЕЦСИ се стреми да се придържа към отправените от НАОА препоръки към докторската програма по Семиотика и работи активно по тях.

Силни страни	Слаби страни
---------------------	---------------------

<p>Материалната база, електронните ресурси и библиотечните фондове на НБУ създават отлични възможности за поддържане и развитие на ДП „Семиотика“.</p>	<p>1) ДП „Семиотика“ пребивава в амбивалентна ситуация, доколкото се администрира от Департамент „Икономика“, а е предвидено обучението да се осъществява от Департамент „Философия и социология“ и Департамент „Антропология“;</p> <p>2) След 2016/2017 г. има само един зачислен докторант, следствие от което е фактическото „замразяване“ на лекционните курсове (чието последно обновяване датира приблизително от посочените по-горе години) и практическото дистанциране на преподавателите от Департамент „Философия и социология“ и Департамент „Антропология“ от пълноценно участие с курсове в програмата.</p>
<p>Възможности</p>	<p>Рискове</p>
<p>Възможностите трябва да се търсят в привличане на преподаватели от ПН 3.1 отвън и в по-интензивното сътрудничество с релевантните Департаменти в НБУ. Липсата на докторанти през последните години не е основание да се преустанови актуализирането на лекционните курсове и на библиографията към тях, защото системното им обновяване е едно от условията за привличане на нови докторанти.</p>	<p>Недостатъчно изчистеният профил на ДП „Семиотика“ (в смисъл на липсата на тематични и на теоретични акценти, подчертаващи причастността ѝ към ПН, в което се иска акредитация) е от съществено значение за слабия интерес към нея Това поставя под съмнение бъдещето ѝ.</p>

ПРЕПОРЪКИ:

1. Да се разработи стратегия за привличането на докторанти към ДП „Семиотика“. Срок: юни 2024 г.
2. Да се актуализират лекционните курсове към докторската програма съобразно най-новите тенденции на съвременното социално-научно познание и на основата на последните публикации на титулярите на курсове. Срок: до началото на следващата академична година
3. Да се положат необходимите усилия за привличане на преподаватели от ПН 3.1 към „Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания“, което би стимулирало развитието на програмата. Срок: септември, 2024 г.
4. Да се интензифицират връзките с преподаватели от Департамент „Философия и социология“ и Департамент „Антропология“, което би допринесло както за подобряване на корпуса от курсове, така и за по-балансираното ръководство на докторанти в програмата. Срок: юни 2024 г.
5. Да се предприемат действия по администриране и обезпечаване на обучението в докторската програма от звено, съответстващо на спецификата ѝ. Срок: до началото на следващата академична година.

Председател на ПКСПНСО:

доц. д-р Екатерина Салкова